NOVINY
JARO 2022
NEMOCNICE NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ
příspěvková organizace
NOVOMĚSTSKÉ NEMOCNICE

Nemocnici na kraji Města bylo před 80 lety oficiálně uděleno právo veřejnosti. Začala léčit všechny pacienty

Výstavba okresní nemocnice v Novém Městě na Moravě odstartovala v roce 1938. Město pro nový nemocniční areál vykoupilo pozemky.

Areál umístilo město mezi silnici vedoucí k Radňovicím, hluboký úvoz na Beranici a železniční trať. „Za účinkování pěveckých sborů místního hudebního spolku Smetana a bystřického Sokola byl 21. srpna 1938 slavnostně položený základní kámen. Tak začala stavba nemocnice na kraji Města," připomíná ředitelka novoměstského nemocničního zařízení Věra Palečková.

HISTORICKÉ SNÍMKY Z VÝSTAVBY NEMOCNICE. Na snímku nahoře pohled na chirurgický pavilon, na snímku dole je pavilon neurologie.
Foto: Nemocnice Nové Město na Moravě 2x

VÝSTAVBA VE 30. LETECH SE ZPOMALILA

Podle původních předpokladů měla být nemocnice dokončená v průběhu roku 1939. Provoz měl začít od 1. ledna 1940. Pohnuté události let 1938 a 1939 však otevření nového nemocničního zařízení zpomalily. Částečný provoz s příjmem pacientů tak začal v nově postavené novoměstské nemocnici až 1. prosince 1940. Na oficiální statut a udělení takzvaného práva veřejnosti si ale nemocniční zařízení muselo počkat ještě další čas.

Dnem „D" byl pro novoměstskou nemocnici 25. duben 1942, kdy bylo do Nového Města na Moravě doručeno oficiální kladné stanovisko z ministerstva. Tehdejší hejtman o něm informoval všechny obecní rady okresu v dopise, který začínal těmito slovy: „Ministerstvo vnitra v Praze přiznalo podle zákona ze dne 24. června 1930, č. 98, Sb. Okresní nemocnici v Novém Městě na Moravě právo veřejnosti dnem zahájení provozu nemocnice, to jest dnem 1. ledna 1942."

Udělením práva veřejnosti tak byly přesně vymezeny funkce nemocnice a její právní postavení. Mohla poskytnout potřebnou zdravotní péči a zaopatření všem nemocným bez ohledu na to, kam přísluší a jakého jsou vyznání. V případě nedobytnosti úhrady za léčbu od pacienta nebo jeho rodinných příslušníků měla nemocnice jakožto veřejná právo požadovat zaplacení nákladů od Zemského léčebného fondu.

S ROKEM 1942 RYCHLE PŘIBÝVALA ODDĚLENÍ

Rok 1942 ale přinesl do novoměstské nemocnice i další novinky. Dokládá to mimo jiné i Zpráva o činnosti okresní veřejné nemocnice v Novém Městě na Moravě: „Dnem 1. ledna 1942 otevřen byl jen infekční pavilon, ježto další budovy musely býti opraveny. S pracemi opravnými bylo rychle pokračováno, takže dnem 15. ledna 1942 bylo otevřeno k provozu II. poschodí hlavní budovy. V uvedeném poschodí bylo připraveno pro pacienty 50 lůžek, z toho 25 pro chirurgické oddělení, 25 pro internu."

Od 1. února 1942 byl pak zahájený provoz prvního poschodí, kde bylo pro pacienty taktéž padesát lůžek.

„Od 5. února 1942 bylo pak otevřeno dětské oddělení, takže tímto dnem byl zahájen nemocniční provoz zcela v hlavní budově a infekčním pavilonu," dokládá zpráva o činnosti nemocnice.

ROK 1942 BYL POZNAMENÁN NÁRŮSTEM INFEKCÍ

V roce 1942 se v novoměstské porodnici narodilo celkem 204 dětí.

Lékaře i ošetřující personál ale potrápily časté infekční nemoci, s nimiž pacienti přicházeli.

„V roce 1942 vyskytlo se mnoho infekcí, hlavně záškrtu. Nejvyšší stav pacientů infekčních je v měsíci listopadu, kdy bylo dosaženo nejvyššího počtu těchto onemocnění, 134 osob," uvádí se ve zprávě o činnosti nemocnice.

Líbí se mi rodinné prostředí menší nemocnice. Člověk tu má k lidem blíž, říká medik

Může prázdninová praxe ovlivnit studenta natolik, že mu předurčí jeho budoucí povolání? Vše záleží na prostředí a na lidech, s nimiž se během stáže setká. Jakub Vrba, původem ze Svitav, student pátého ročníku lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně, si nemůže vynachválit novoměstskou nemocnici. Přirostla mu k srdci natolik, že se sem chce vrátit nastálo. „Zalíbilo se mi hlavně na urologickém oddělení. Měl jsem volné dva týdny a chtěl jsem novou motivaci ke studiu a zároveň se naučit něco nového. Tak jsem si domluvil praxi na urologii," vysvětluje Jakub Vrba.

JAKUB VRBA, student lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně, si pochvaluje praxi v novoměstské nemocnici.
Foto: archiv Nemocnice N. M. n. M.

Znal jste už tento obor z dřívějška?
Do této doby jsem o něm nic moc nevěděl. V létě jsem tady byl na praxi na chirurgii. Můj otec je praktický lékař a poradil mi, abych si to udělal o něco pestřejší a vyzkoušel i další chirurgické obory. Tak jsem zkusil urologii.

Čím vás tento obor tak okouzlil?
Hodně udělal zdejší kolektiv. Přijali mě velice dobře, a zaujalo mě i pestré množství výkonů, které lékaři na urologickém oddělení provádějí.

Je to motivace pro vaše budoucí povolání?
Určitě ano. A musím také dodat, že jsem se dostal ke spoustě zajímavých věcí i na zdejším chirurgickém a interním oddělení, které mě motivují k dalšímu studiu a budoucímu povolání lékaře.

Proč jste se vlastně rozhodl pro medicínu?
Celá naše rodina je „lékařská". Lákaly mě přírodní vědy, ale nedokázal jsem si sám sebe představit jako biologa, chemika nebo fyzika. Všechny tyto obory mě bavily, ale nelákalo mě jejich úzké zaměření. Na medicíně se mi líbilo hlavně to, že všechny obory spojuje. Nezachází sice do hloubky, ale dává jejich komplexní obraz.

Když porovnáte novoměstskou nemocnici s jinými, jaké jsou její výhody a nevýhody?
Nemám moc zkušeností s nemocnicemi podobné velikosti, spíše s většími fakultními nemocnicemi, kam docházíme v rámci výuky. Problém je v tom, že studentů ve fakultních nemocnicích bývá mnoho, takže se nedostaneme k tolika věcem jako v menší nemocnici. Často to končí tím, že se s lékařem sice bavíme o problému, ale nevidíme ho v praxi. Vždy ovšem záleží na tom, na jaké pracoviště, a ke kterému lékaři se dostaneme. Nelze tvrdit, že ve velké nemocnici se medici nikdy k ničemu nedostanou a v malé ano. Vše to záleží na lidech a ti jsou v novoměstské nemocnici velice vstřícní.

Takže by se dalo říct, že menší, „rodinné" nemocnice, jako je ta novoměstská, přinášejí medikům více?
Určitě ano. Strávil jsem tu už delší dobu a mnohem více jsem se zde naučil. Lékaři se mi věnovali individuálně a ukázali mi větší množství zákroků než na běžné výuce. Byl jsem tu v bližším kontaktu s pacienty a zdravotnickým personálem.

Krátce

- Od 1. ledna došlo ke změně na pozici primáře na dětském a gynekologicko-porodnickém oddělení. Zdravotnický tým dětského oddělení nyní vede MUDr. Matouš Záleský. V čele a gynekologicko-porodnického oddělení stojí MUDr. Tomáš Müller.
- Nově zateplená lékárna v dolní části nemocničního areálu i objekt, v němž sídlí oddělení radiologie, nemocniční kuchyně a jídelna pro zaměstnance, už prošly kolaudačním řízením. V rámci zateplování byla původní dřevěná okna nahrazená plastovými. Vyměněny byly vstupní dveře, zateplení se dočkaly i střechy opravovaných budov. Obálky budov byly zateplené minerální vatou a doplněné o novou fasádu.
- Ve stravovacím provozu došlo ke kompletní rekonstrukci vzduchotechniky, která nově umožňuje využití odpadního tepla z provozu kuchyně. Zároveň byly nainstalovány nové pánve pro snadnější úpravu pokrmů.
- Operativa v novoměstské nemocnici se rozběhla naplno, v současné době lékaři provádějí jak akutní, tak i plánované velké neakutní operace.

Rekonstrukce vstupního pavilonu jde do další etapy

Na konci března roku 2021 byla v areálu novoměstské nemocnice zahájena oprava vstupního pavilonu a přilehlé budovy lékárny. První etapa těchto prací, jejímž cílem bylo vybudovat přístavbu k objektu lékárny a nastavit jedno patro nad lékárnou, dospěla ke svému závěru.

O nově vzniklou část nad lékárnou budou rozšířeny prostory biochemických laboratoří. „Právě v nástavbě nad lékárnou vznikly nové, poměrně rozlehlé prostory, které využije biochemická laboratoř," potvrdil Ing. Jiří Drdla, technický náměstek novoměstského nemocničního zařízení.

Do nových prostor se pomalu začínají stěhovat jednotlivé technologie a částečně i personál biochemické laboratoře. Plný provoz biochemické laboratoře v novém se očekává v druhé polovině dubna 2022.

Do svých původních prostor se přestěhuje i lékárna. „Ta byla rozšířena o jednu místnost, kde bude příjem zboží," informoval Ing. Drdla.

REKONSTRUKCE. Vstupní areál.
Foto: Nemocnice N. M. n. M.

V ostatních částech lékárny byly provedeny opravy obkladů, položeny nové podlahy, byla vyměněná okna a vstupní dveře. Vchod do lékárny je nově vydlážděný.

Oprava bude pokračovat dalšími dvěma etapami, ve kterých budou dokončeny opravy stávajících laboratoří, zrekonstruována diabetologická ambulance a vystavěný nový bufet. Celková modernizace vstupního objektu Nemocnice Nové Město na Moravě byla rozplánovaná na dva roky. Ukončení prací se dočkáme v březnu příštího roku. Investici ve výši 94 milionu korun bez DPH hradí zřizovatel nemocnice, kterým je Kraj Vysočina.

Připravujeme charitativní koncert, Den zdraví, výstavy, exkurze i Den dětí

Návštěvníci i zaměstnanci novoměstské nemocnice se mají na co těšit. Na následující dny a týdny připravujeme hned několik akcí.

Už v pondělí 28. března se obmění **výstava ve foyer chirurgického pavilonu**. Snímky pořízené elektronovým mikroskopem tentokrát nahradí studentské fotografie. Jejich autory jsou studenti Střední odborné školy Nové Město na Moravě.

Na neděli 3. dubna chystá nemocnice společně s Českým rozhlasem Vysočina a Horáckou galerií **koncert Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů BROLN**. Vystoupení plné folkloru rozezvučí půdní prostory novoměstské Horácké galerie. „Letošní koncert bude po delší pauze způsobené epidemií koronaviru už třetí. Jsme rádi a děkujeme za to, že se nám společně podařilo vytvořit tuto tradici. Výtěžek z prodeje vstupenek zase použijeme na nákup přístrojového vybavení naší nemocnice," informuje ředitelka novoměstské nemocnice Věra Palečková.

Středa 13. dubna bude zasvěcena **Dnu zdraví**. Zkontrolujeme čistotu vašich rukou, změříme tlak. Ošetřovatelky ze Střední odborné školy Nové Město na Moravě návštěvníkům dopřejí vtělit se na chvíli do role pacienta. V interaktivním stánku společnosti MEDIN si zase mohou zájemci vyzkoušet práci chirurgů a ortopedů. „Těšit se mohou na interaktivní stánek, kde si vyzkouší práci s implantáty a nástroji přímo na kostech. Budou mít možnost upevnit dlahu na zápěstí nebo zavést hřeb do kosti. Děti se pobaví při skládání puzzle a kostry a připraveny pro ně máme i omalovánky a hry," láká Lenka Vraspírová z MEDINu. Představí se i novoměstští včelaři, kteří přijdou nabídnout své zboží. Nebude chybět ani stánek nemocniční lékárny a Všeobecné zdravotní pojišťovny. A čekat budou návštěvníky i mnohá další překvapení, mimo jiné si každý příchozí může odnést čerstvě nakreslený humorný obrázek z dílny heráleckého kreslíře vtipů Radka Chodury.

Další změna foyer chirurgického pavilonu přijde po Velikonočním pondělí. Od 19. dubna si tam zaměstnanci nemocnice i její návštěvníci budou moci prohlédnout **sérii snímků žďárského fotografa Milana Šustra nazvanou Souznění I.** „Snažil jsem se zachytit vztah dítěte a seniora, radost i vážnost v jejich tvářích, to, jak se navzájem podobají i odlišují," komentuje připravovanou výstavu Milan Šustr. Na konec dubna chystáme **exkurze pro gymnázia** a v květnu nás čeká již tradiční **Pochod srdcem Vysočiny**. Pro děti zaměstnanců nemocnice chystáme **Den dětí s DJ Davidem Hamerským**.

Představujeme miminka narozená v novoměstské porodnici, podívejte se na náš FACEBOOK

Na přání novopečených maminek jsme se rozhodli obnovit fotografování nově narozených dětí. Miminka narozená v Nemocnici Nové Město na Moravě najdou jejich příbuzní a známí na facebookové stránce novoměstské porodnice. Maminky, které chtějí mít své děti vyfotografované a „vystavené" na Facebooku, podepisují předem souhlas s uveřejněním snímků miminek. Fotografujeme dvakrát v týdnu, pokud někoho nezastihneme, stačí poslat snímek miminka se jménem, datem narození a s místem bydliště na e-mail: **helena.zelena@nnm.cz**. Rádi fotografii zveřejníme.

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

první jarní dny letošního roku nás vítají teplejšími slunečními paprsky a ranním zpěvem ptáků, příroda se pomalu probouzí a my všichni se těšíme na změnu. Každý den je o něco delší, přichází nová příležitost, očekáváme nový příval pozitivní energie. Tak navzdory všem těm neblahým událostem kolem nás, nenechme si toto krásné období v roce proklouznout bez povšimnutí.

Jistě jste již zaznamenali, že po dlouhé době zase umožňujeme našim pacientům návštěvy a to v určeném režimu. Aktuální informace k návštěvám najdete vždy na našich webových stránkách. Prosím sledujte je, protože podmínky návštěv se mohou na jednotlivých odděleních měnit a to z důvodu měnící se epidemiologické situace. Určená pravidla návštěv je nutné dodržovat, rádi umožníme kontakt s vašimi blízkými, na druhé straně však musíme zajistit bezpečnou péči pro všechny naše pacienty.

Naše nemocnice aktuálně prochází rozsáhlou modernizací zdravotnické přístrojové techniky. I naše projekty o podporu z integrovaných regionálních operačních programů byly úspěšné, a tak v letech 2022 a 2023 dojde u nás k obnově zdravotnické techniky v celkové výši 135 milionů korun. Již v letošním roce z uvedené evropské dotace zakoupíme 177 moderních elektrických polohovatelných lůžek, z toho 7 pro intenzivní péči. Veškeré dotační prostředky tak doputují na základě veřejných zakázek do tolik potřebné obnovy zdravotnické techniky.

Přeji nám všem krásné svátky jara, hodně zdraví a také jenom samé dobré zprávy.

Věra Palečková,
ředitelka Nemocnice Nové Město na Moravě

Sportoviště i tratě byly perfektně připravené, vzpomíná na olympiádu primář ortopedie

Dlouholetý doprovod reprezentačního týmu trenéra Petra Nováka, primář ortopedického oddělení novoměstské nemocnice doc. MUDr. Jaroslav Pilný Ph.D., byl jedním z přímých účastníků zimních olympijských her v čínském Pekingu. „Dlouhodobě spolupracuji s rychlobruslařským týmem Petra Nováka a tím pádem i s největší osobností českého rychlobruslení, Martinou Sáblíkovou. Tým Petra Nováka, to ale není pouze Martina Sáblíková, ale i další, mladší a velmi nadějní závodníci. A spolupracuji i s mnohými jinými vrcholovými sportovci, kteří mou pomoc potřebují a ozvou se," vypráví novoměstský lékař.

PRIMÁŘ ORTOPEDICKÉHO ODDĚLENÍ NOVOMĚSTSKÉ NEMOCNICE DOC. MUDR. JAROSLAV PILNÝ PH.D. na letošních zimních olympijských hrách v čínském Pekingu coby lékařský doprovod reprezentačního týmu trenéra Petra Nováka. Foto: se svolením doc. MUDr. Jaroslava Pilného Ph.D.

Do Číny odletěl spolu s první vlnou sportovců 27. ledna. Zpět se vrátil ve středu 9. února. S sebou domů si přivezl spoustu nových zážitků. Na svou cestu vzpomíná s nadšením, a to i přesto, že odlétal s určitými obavami. „Obavy měli všichni. Už čtrnáct dní před odletem jsme si museli měřit teploty, evidovat kontakty a několik dní před odletem jsme si dělali pravidelně testy. Bylo to i o určité vnitřní zodpovědnosti. Člověk se, ať chce nebo nechce, neustále pohybuje mezi pacienty, i když necovidovými. Ale nikdy není jisté, že se nemůže nakazit. Měl jsem obavy, abych nějakou nákazu nepřenesl na některého ze sportovců. Ti se na olympiádu připravují řadu let a to, že bych jim zkazil závod, bylo pro mě velice stresující," říká MUDr. Jaroslav Pilný.

Další testování ho, stejně jako ostatní členy týmu, čekalo hned po příletu. Následně je rozdělili do pokojů, kde museli počkat na negativní výsledek testu. Teprve pak mohli své dočasné „vězení" opustit. Přestože se hodně mluvilo o rektálním testování, které prý je v Číně běžné, čeští sportovci ani jejich doprovod se s něčím podobným nesetkali. „Rektální testování má větší mediální pozornost, než si zaslouží. Během našeho pobytu jsme se museli testovat pravidelnými výtěry z nosu nebo z krku. Pokud jde o testování, pak se pořadatelům vůbec není co divit. Kdyby se tam rozjela epidemie, olympijské hry by tím hodně ztratily," míní primář novoměstské ortopedie. Čína je lidmi vnímána jako velice kontroverzní země a mnozí jí takříkajíc nemohou přijít na jméno. Svět olympijských her je ovšem světem sám pro sebe. „Nenechal jsem si ujít slavnostní zahájení. Bylo velice zajímavé a dokonale organizačně zvládnuté. Byla to velkolepá show, která k olympijským hrám patří, ať už je pořádá kdokoliv," popisuje lékař.

Sportovci na olympijských hrách žijí podle jeho slov v určité bublině. Mimo vyhrazené prostory se takřka nedostanou.

Přesto si město mohl trochu prohlédnout. Alespoň cestou z letiště. „Mám už hodně zemí procestovaných a rozhodně bych se neoznačil, za nějakého zastánce Číny či „čínofila", ale tolik krásných, moderních staveb a mrakodrapů jako tam, jsem opravdu nikde jinde neviděl. Byly opravdu velmi pěkné," míní.

Helena Zelená Křížová

V parku novoměstské nemocnice roste „dcera" slavné Zpívající lípy

Stromem roku 2021 se stala Lukásova nebo také Zpívající lípa. Unikátní dřevina roste v Telecím ve Žďárských vrších a její stáří je odhadováno na sedm století.

Tato lípa velkolistá je opředena pověstí, která vysvětluje, jak získala svůj přívlastek „zpívající".

Vypráví o českém bratru, dědouškovi Jirouškovi, který v rozměrné dutině stromu v době temna po nocích přepisoval žalmy a Nový zákon. Při své práci si zpíval. A protože zvenčí nebyla dutina vidět, jeho zpěv se mísil se šuměním listí a kolemjdoucí tak nabyli dojmu, že strom zpívá. Lukásova lípa už měla nespočet potomků a jedna zjejích „dcer" byla zásluhou Novoměstského okrašlovacího spolku 2. listopadu 2001 vysazena v parku za gynekologicko-porodním pavilonem.

Lípa vareálu novoměstské nemocnice není sice tak letitá a ještě ani zdaleka nedosáhla věhlasu své „matky", přesto jde o krásný strom, který rok co rok na jaře rozkvete a opojně voní. Další odnože Zpívající lípy byly vysazeny například v Bystřici nad Pernštejnem, ve Svratce, v Krátké, Samotíně, Říčanech u Prahy, u Dobříše, na pražském Vyšehradě, v Gmündu v Rakousku nebo v parku St. George v britském Bristolu.